

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ, ГІГІЄНИ
ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

25 березня 2026 р

м. Київ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ, ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ
(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

25 березня 2026 р.

за загальною редакцією
член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука

м. Київ

2026

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професорка.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професорка;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцентка;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професорка;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 25 березня 2026 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2026. – 337 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 25 березня 2026 р.) висвітлено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: хімічну й біологічну безпеку, якість повітря, води та харчових продуктів, вплив шуму, мікропластику, пестицидів і воєнних чинників на здоров'я населення. Основний акцент зосереджено на міждисциплінарному підході до оцінки ризиків, профілактики захворювань, розвитку кадрового потенціалу, гармонізації національних практик із європейськими стратегіями та післявоєнного відновлення України.

УДК _613+574]:061.3

Електронна версія збірника містить додаткові публікації, що з технічних причин не увійшли до друкованого примірника.

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове.

© НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця

15 і 30 доби дослідів, відповідно в 1,65 та 2,23 рази. Комбінована дія свинцю і фтору призвела до підвищення екскреції δ -АЛК на 15 добу у 8,8 рази, на 30 добу – у 12 разів проти контролю та в 1,65 і 2,38 рази порівняно з 7 добою дослідів. На 7 добу дослідів КД свинцю і фтору характеризується незалежною дією самого свинцю, про що свідчить рівняння регресії:

$y = 23,38 + 15,86x_1 + 0,39x_2 + 0,3x_1x_2$ (y - ефект у мкмоль/г креатиніну, x_1 – свинець, x_2 – фтор). На 15 та 30 доби дослідів ефект виявився більшим, ніж був викликаний індивідуальною дією самого свинцю і КД речовин на 7 добу дослідів: $y = 33,74 + 23,84x_1 + 5,44x_2 + 3,0 x_1x_2$ (15 доба), $y = 51,33 + 38,48x_1 + 5,08x_2 + 0,17x_1x_2$ (30 доба), тобто спостерігається тенденція до більш, ніж адитивної дії та адитивна дії, але провідна роль у виникненні ефекту належить свинцю – 81,4 % та 88,3 % відповідно.

Висновки. Свинець, фтор та їхня одночасна дія зумовлюють підвищення концентрації δ -АЛК у сечі білих щурів. Комбінована дія свинцю і фтору на порфіриновий обмін характеризується незалежною дією свинцю на початку дослідів з більш, ніж адитивною та адитивною дією у динаміці до кінця дослідів. Провідна роль у підвищенні концентрації δ -АЛК у сечі за умов одночасної дії свинцю і фтору належить свинцю.

ДИНАМІКА СПОЖИВАННЯ АНТИБІОТИКІВ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ ПРОГРАМИ АДМІНІСТРУВАННЯ АНТИМІКРОБНИХ ПРЕПАРАТІВ

Хайтович М.В., Вітюк О.О.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Актуальність. Раціональне використання антибіотиків є ключовим компонентом стримування поширення антимікробної резистентності. Впровадження програми адміністрування антимікробних препаратів (ААП) спрямоване на оптимізацію структури споживання згідно класифікації ВООЗ AWaRe.

Матеріали та методи. В стаціонарі Університетській клініці НМУ імені О.О. Богомольця проведено ретроспективний аналіз споживання антибіотиків за 2023–2025 роки. Оцінювали структуру споживання за групами AWaRe (%), загальне споживання у DDD на 100 ліжко-днів.

Результати дослідження. У 2023 році частка лікарських засобів групи Access становила 5,8%, Watch – 11,6%, Reserve – 82,6%, а загальне споживання антибіотиків – 33,5 DDD/100 ліжко-днів. Після впровадження програми ААП у 2024 році частка препаратів групи Access зросла до 78,0%, а груп Watch та Reserve зменшилася відповідно до 4,6% і до 17,4%. У 2025 році зберігалася тенденція до домінування Access (57,3%), зі зростанням частки Watch до 38,0% та подальшим зниженням споживання препаратів групи Reserve до 4,7%. Загальне споживання антибіотиків зменшилось відповідно у 2024 та 2025 роках до 4,9 та 6,8 DDD/100 ліжко-днів.

Висновки. Впровадження програми ААП за два роки майже у 5 разів зменшило загальне споживання антибіотиків, у 17,5 разів зменшило відносне використання препаратів групи резерву, що підтверджує ефективність даної програми, як інструменту оптимізації антимікробної терапії.

ЗАБРУДНЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ ВНАСЛІДОК ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ – НЕБЕЗПЕКА ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Хижняк С.В., Коверсун І.В., Дудченко Н.Я., Войціцький В.М.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Глобальною екологічною проблемою, що загрожує здоров'ю людини, є забруднення довкілля токсичними речовинами, особливо за впливу бойових дій. Хімічне забруднення ґрунтів сільськогосподарського призначення відбувається як при потраплянні вибухових речовин, накопиченні токсичних елементів, так і руйнуванні хімічно небезпечних підприємств чи складів, зокрема із зберігання пестицидів. Це потребує впровадження комплексних підходів та інструментарію